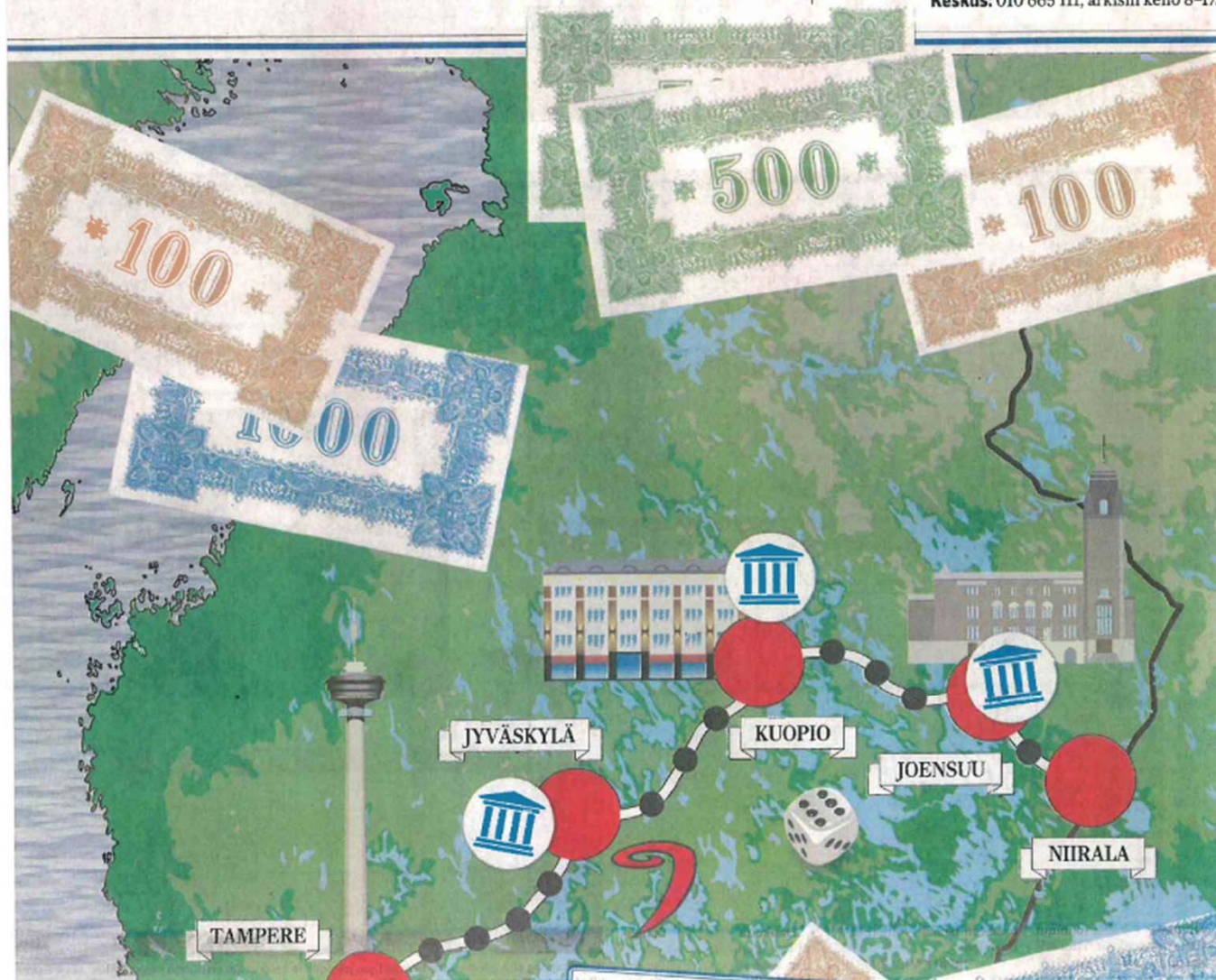

Näkökulma

Osallistu keskusteluun: Näkökulma elää joka päivä

Kommentoi tämän aukeaman puheenaihetta netissä osoitteessa aamulehti.fi. Valitsemme lehteen omalla nimellä esitettyjä kommentteja.
Avaa uusi keskustelu. Tarjoa meille enintään 4000 merkin mittainen debattikirjoituksesi. Julkaistusta artikkelista maksamme palkkion.

Lähetä puheenvuorosi sähköpostitse osoitteeseen nakokulma@aamulehti.fi.
Näkökulman uutispäällikkö: Matti Posio, puhelin 010 665 3141, sähköposti nakokulma@aamulehti.fi.
Postiosoite: Näkökulma, PL 327, 33101 Tampere.
Katuosoite: Itäinenkatu 11, Tampere.
Keskus: 010 665 111, arkisin kello 8–17.

Poikittaisväylä: Kasvukeskuksia ja yliopistoja yhdistävä valtatie 9 on jäänyt 1960-luvun tasolle.

Väite: Ysitie ei kehity ennen kuin Tampere ja Turku löytävät toisensa.

Puheenaie

JUHA KARILAINE
juha.karilainen@saunalehti.fi

Kuvittele, miltä Suomen kartta näyttää ilman ylikorostunutta Helsingin. Missä ihmiset asuvat?

Oulu kyhjäyttää yksinään Perämeren pohjukassa. Väki pakautuu Turun, Tampereen, Jyväskylän ja Kuopion seuduille.

Mikä näitä merkittäviä kasvukeskuksia, matkailukohteita ja innovaatioryppäitä yhdistää? Nelikaistainen moottoritie ja kiitävä luotijuna? Ei, vaan sarja tökkiviä maanteitä ja hajoamaisillaan olevia rataosuuksia.

Valtatie 9 vie tällä hetkellä Turusta itärajalle asti. Kun koko Suomea yritetään kehittää tasapuolisesti, unohtuu kuinka tärkeä tämä poikittaisväylä on.

Jokainen Tampereelta Turkuun huristellut tietää, että Ysitie on tällä hetkellä sekin hidas että vaarallinen. Se on 1960-lukuisen tienrakennuksen tuote, joka yrittää palvella 2010-luvun

liikennettä. Pro ysitie -yhdistyksen toiminnanjohtaja Pauli Salminen paljastaa, miksi ja miten Ysitietä pitäisi kehittää.

1 Maailman metropolit keskustelevat toistensa kanssa. Helsingin kiinnostavat yhä vähemmän Tampereen ja Turun kaltaiset kakkos- ja kolmoskaupungit. Helsinki seurustelee mieluummin Tallinnan, Tukholman ja Lontoon kanssa, kun pääkaupunkiseudun yritykset ja yliopistot miettivät kansainvälisiä kuvioita.

Tämän takia kakkoskaupunkien pitäisi kiireesti löytää toisensa. Helsingin seutu on kasvanut yli ja jättänyt muut suomalaiset kaupungit pelaamaan alasarjaan.

2 Turun satama on matkustajamäärältään Suomen toiseksi suurin satama ja tavaramäärältäänkin kymmenen suurimman joukossa – ainakin vielä. Suomen satamat yhtiöitetään kunnallislain muutoksen takia viimeistään vuoden 2014 alusta. Yhtiömuotoiset satamat tehostavat toimintaansa, jolloin alkaa satamien pudotuspelejä.

Tehokas satama vaatii tehokkaan syöttöliikenteen. Suomes-
sa tavat kulkevat tunnetusti

kumipyörillä. Luulisi siis, että Turku kiinnostaisi satsata toisissaan Ysitiehen ainakin Tampereelle asti, jossa odottaa Tampereen seudun vientivetoinen teollisuus. Tampere on myös Itämeren tavaraliikenteen solmukohta.

3 Suurin osa Helsingin ulkopuolisista yliopistoista sijaitsee Ysitien varrella. Suomen yliopistot ovat tiivistäneet viime vuosina yhteistyötään yritysten kanssa, mikä lisää ysitien merkitystä niin sanottuna innovaatiokäytävänä entisestään.

Yliopistot ovat etenkin korkean teknologian yritysten kehittämisen moottoreita ja vaikuttavat siten kaupunkien ja seutukuntien kehitykseen.

4 Kaupungistuminen on Suomessa vielä kesken. Maaseutu tyhjenee entisestään. Nyt on aika ratkaista, mihin väki päättyy. Ennusteiden mukaan parhaiten menestyvät Oulun,

Jyväskylän, Tampereen, Turun ja Helsingin seudut. Kuopio painii alemmassa sarjassa, mutta on kuitenkin kasvu-uralla.

Tällä hetkellä Ysitien varrella asuu noin 1,2 miljoonaa ihmistä. Ennustusten mukaan luku kasvaa vielä reilusti. Tampere-Helsinki moottoritie ja pääradan Pendolino-yhteys ovat osoittaneet, että suomalaiset ovat

5 Suomella on ollut historialliset syyt pelätä itä-länsi-yhteyksiä. Olisiko Venäjän pelon aika jo ohi ja kannattaisiko kasvattaa itäturismia käyttäen hyödyksi?

asia, jolla asutusta voidaan ohjata. Ysitien lisäksi pitäisi rahallistaa siis myös poikittaiseen rataliikenteeseen.

5 Ysitie halkaisee seitsemän maakuntaa ja 29 kuntaa. Valtatien kaltaisen väylän kokonaiskehitys ei onnistu, jos sen taakse ei saada tarpeeksi merkittävää yksittäistä tuhoa. Suomalaiset virkamiehet ovat tottuneet seurustelemaan rajojen sisällä omissa karsinoissaan.

Pro Ysitien tarkoitus on hyvä, mutta senkin hallituksessa istuu parisienkynnemä päätäjää eri puolilta maata.

Tarvittaisiin käytännössä liikenneviraston kaltainen toimija kutsuaan ysitien avainpäättäjät koolle katsomaan väylän merkitystä paikallispolitiikan yläpuolelta. Kataisen pöydällä hallitusneuvotteluissa on taas kymmeniä eri satoja erilaisia väylähankeita. Ysitien kokonaismerkitys uhkaa jäädä yksittäisten siltarumpujen alle.

6 Suomella on ollut historialliset syyt pelätä itä-länsi-yhteyksiä. Olisiko Venäjän pelon aika jo ohi ja kannattaisiko kasvattaa itäturismia käyttäen hyödyksi? Ysitien itäpäässä sijaitseva Niiralan raja-asema on Suomen neljänneksi vilkkein rajanylityspaikka Vaalimaan, Nuolijärven ja Imatran jälkeen. Niiralassa on vuodessa jo yli miljoona ylitystä, joista puolet on henkilömatkailijoita.

7 Turun ja Tampereen välinen vihanpito ei ole pelkkä teekkarivitsi. Pro ysitien aktiivien mukaan yksi syy Ysitien Turun ja Tampereen välin alennustalalle on "mentaalinen etäisyys."

Turku on edelleen kiinnostuneempi Porin ja Rauman suunnasta kuin Tampereen seudusta, vaikka Satakunnasta ei saa kasvukeskusta tekemälläkään. Esimerkiksi Lempäälä kasvaa tällä hetkellä paljon nopeammin kuin Pori.

Yliopistokeskus on tuonut Porin kauan kaivattua säpinää, mutta myös yliopistoverkkoa uhkaa tiivistäminen lähitulevaisuudessa. Silloin Tampereen ja Turun yliopistojen etäpäskä Porissa ei liene vahvoilla.

8 Isoilta kaupungeilta puuttuu tahto ja näkemys tien kehittämiseksi. Ysitie on ykkösväylä vain Loimaan ja Jämsän kaltaisille pikkukaupungeille, muut miettivät lähinnä sitä, miten pääsisivät Helsinkiin vielä vähän nopeammin.

Aivan ensimmäisenä Turun ja Tampereen pitäisi löytää toisensa. Sitten peliin saataisiin lisää keskustelijoita, jotka haluaisivat päästä Suomen poikittaisuunnassa läpäisevään kehityskäytävään mukaan.

Ota kantaa

➔ Pitäisikö Ysitie nostaa väylähankeiden kärkeen?
➔ saunalehti.fi/puheenaie